

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 točene. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: odelno 1 K 50, pol leta 2 K 60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Pošilno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Industrijski svet.

DUNAJ 6. Danes se je v ministerstvu na trgovino vrnila seja V. oddelka industrijskega sveta. Predsedoval je načelnik oddelka dr. posl. dr. Kolischer.

Trgovinski minister v Černovicah.

ČERNOVICE 6. Danes zjutraj je došel semkaj trgovinski minister dr. Weiskirchner, da se udeleži otvoritve nove palače trgovinske in obrtne zbornice.

Ogrska kriza.

DUNAJ 6. Danes je imel cesar vsprejeti predsedstvo ogrske poslanske zbornice. Avdiencia je bila odložena, ker je podpredsednik Navay nevarno obolel, in se ni mogel podati na Dunaj.

V političnih krogih se razširja govorica, da bo dr. Wekerle prve dni prihodnjega tedna zopet vsprejeti v avdienci.

Balkanska zveza.

DUNAJ 6. „Sonnen- u. Montags-Zeitung“ piše: Na Balkanu se nekaj pričrvlja. To ni razvidno le iz potovanja carja Ferdinanda v Srbijo, marveč tudi iz neke čudne nemirnosti slovenskega novinarstva. Govori se, da se anuje balkanska zveza. Tei nameravani zvezi dela pa ovirajo vedenje Turčije, brez katere ne more biti balkanske zveze. Ali Turčija hoče imeti v zvezi prvo besedo, dočim se Bolgarska upira tej želji Turčije. List meni, da ostane Turčija raje v dobrih odnosih z Avstro-Ogrsko, kar jej prinese več koristi nego da bi stopila v balkansko zvezo.

Zabranjen Miklavžev večer.

GRADEC 6. Vsiel groženj in nasilster graškega nemštva se je graškemu „Sokolu“ onemogočila prireditve Miklavževega večera.

Avstrijski vojaški zrakoplovi.

DUNAJ 6. Vojaška uprava je naročila pri avstrijski družbi za gradnjo zrakoplovov na motor drugi vodilni zrakoplov tipa „Le bany“, ki bo zavzemal 3.700 m³, dočim ima „Parceval“ le 2.400. Nadalje se vojna uprava pogaja za nakup tretjega zrakoplova tipa Bayard-Clement.

Zrakoplovec ponesrečil.

NIZZA 6. Zrakoplovec Fernandez je priredil danes polet in dosegel pri tem višino 500 metrov. Nakrat je počil motor in Fernandez je padel na zemljo, kjer je obležal mrtve.

Grof Zeppelin v Parizu.

BEROLIN 6. Grof Zeppelin se mudi že nekoliko dni v Parizu, kjer si je ogledal različne delavnice za gradnjo aeroplanov, tovarne motorjev in aerodrome v tamošnji okolici.

Bolgarsko posojilo.

SOFIJA 6. (Bolg. brz. ag.) Na današnji seji zbiranja je predložil finančni minister pogodbo z dunajskim Bankvereinom glede sklepa posojila 100 mil.

Žrtve viharjev na Angleškem.

LONDON 6. Povodom zadnjih viharjih v angleških vodah je ponesrečilo več ladij; kolikor se je moglo dosedaj ugotoviti, je utonilo 75 ljudi.

Zdravje španskega kralja.

PARIZ 6. „Gil Blas“ poroča, da so španski dvorni krogi že več časa vznemirjeni radi zdravja kralja Alfonza. Kakor znano, so morali kralju že večkrat odstraniti polipe iz nosa. Te operacije, valed katerih je pa kralju le začasnno odleglo, so izvršili ugledni zdravniki. Omenjene dvorne kroge vznemirja pa sedaj dejstvo, da noče več noben zdravnik prevzeti odgovornosti, da bi izvršil novo operacijo, ki je potrebna.

Nova ministerska kriza na Špankem.

MADRID 6. Zagotovlja se, da izbruhne v kratkem ministerska kriza. Ministerski predsednik Moret je hotel generala Weilerja imenovati generalnim kapitanom v Kataloniji, Weiler pa te službe ni vprejel iz osebnih razlogov. Moret bo radi tega zahteval od zbornice zaupnico; skorej gotova pa propade in sledilo mu bo bržkne novo liberalno ministerstvo, ki mu bo na čelu Montero Rios.

Ministerska kriza v Italiji.

RIM 5. Listi tolmačijo poročilo o pomorni avdienci Sonnina, da mu je bila poverjena sestava novega kabineta. „Giornale d'Italia“ piše: Delo razvozljanja krize pričinja že le danes. Mnogo je težko, vendar jih je možno premagati s patriotizmom in dobro voljo. Vsakdo v Italiji bvali Sonnina, ki ima vse lastnosti, znanja in izkustva, ki jih zahteva sedanj polčlaj.

Poročilo predsednika Tafta.

LONDON 6. Kakor poroča neki tukajski list iz Washingtona, bo poročilo pred-

sednika Tafta na kongres v prvi vrsti pripočelo nadaljno spopolnjenje kontrolne zveze nad železnicami, in sicer s tem, da se bistveno pomnože pooblastila meddržavne trgovske komisije. Poročilo bo ponovno vsebovalo nujno prošnjo, da se ameriško paroplovbo bodri s podpiranjem prog v Južno Ameriko in na Vstok.

GOVOR

drž. posl. dra. Rybářa v seji zbornice poslancev dne 1. decembra 1909.

(Dalje.)

Vlada — proti in za deželno avtonomijo!

Gospod naučni minister se je baval tudi z vprašanjem kompetence in je izjavil, da po njegovem mnenju spadajo ti nujni predlogi v deželne zbornice. To je res kaj čudno. Ista vlada je predložila tu jezikovna predloga, in sicer jezikovne predloge, ki se nanašajo le na eno kronovino (Mej-klic) in v teh predlogih je določil, o katerih mi, ki nismo tam doma, nimamo niti najmanjše ideje. Mi moremo le večemu le na podlagi statistike vedeti, dali je, recimo, okraj itomisljelski jezikovno mešan; ali v koliko je to in v koliko so obšine jezikovno mešane, to se odteza naši sodbi, a vlada nas hoče siliti, naj se tudi mi posvetujemo o stvari, ki se nas ne le popolnoma nič ne dotika, in o kateri prav za prav ne moremo izreči nikake sodbe. In ta vlada se postavlja proti predlogu, ki se ne tiče samo kakšne posamične kronovine, ampak mora za devati vso monarhijo, na takozvano deželno-avtonomistično stališče ter pravi, da to spada v deželne zbornice. Zakaj da ne moremo biti za to — o tem spregovorim na kratko pozneje.

Želel bi pa reči še nekaj. Tedaj, ko so bile nložene jezikovne predloge, so prigovarjali temu zastopniki češkega naroda in tudi Poljaki, rekši, da to spada v kompetenco deželnih zborov. A sedaj, ko so isti Čehi, ki stoje sicer na stališču deželne avtonomije, obračajo enkrat do centralnega parlamenta in iščejo kompetence državnega zbora, je ista vlada, ki jih pošilja nazaj v deželne zbornice. Da, vlada bi morala z obema rokama poseči potem in se veseliti, da Čehi vendar enkrat zapustijo stališče deželne avtonomije ter se obračajo do centralnega parlamenta. (Posl. Hraabý: Tega nismo zapustili!) Recimo, da bi je bili zapustili, po mnenju vlade. Mesto tega prihaja sedaj s pomisleki glede deželne avtonomije.

Zakaj smo Jugoslovani za državni zbor!

Zakaj moramo biti mi Jugoslovani za to, da se to vprašanje razpravlja v državnem zboru in ne v deželnih zborih, to je — menim — na dlan. Kar se na pr. tiče nas Slovencev, imamo mi le v enem deželnem zboru večino, to je: na Kranjskem. V vseh drugih deželnih zborih — in mi smo zastopani v precejšnjem številu deželnih zborov — smo mi v manjšini in stojimo nasproti večini, ki se — kakor dokazuje današnji govor gospoda tovariša Pittce in nedavna govora gospodov tovarišev Marckhela in Döberga — že sedaj, ko se je napravil le poskus, da bi se stvar v državnem zboru, ne morda rešila, ampak le študirala, najodločnejše branijo proti temu, da bi ta stvar eventualno veljala tudi za Štajersko, Koroško in recimo tudi za Trst! Mi, gospoda moja, naj bi šli v deželne zbornice, naj bi iskali tam svoje pravice, kjer je že danes ne dobivamo!

Vladina — dvojna mera glede manjšinskih šol.

Ta pripomnja naučnega ministra kaže ravno, da vladi absolutno nedostaje prave volje, da bi se lotila stvari in da bi karsivdel storila za narodnostne manjšine, ako gre za nas Slovence. A če gre za Nemce, zavzame vlada hitro povsem drugo stališče. V tem pogledu je govor gospoda naučnega ministra v resnici jako interesanten. Rekel je namreč, da je slučajev — in sicer je navedel dve kategoriji takih slučajev — ko vlada vzdržuje manjšinske šole. To je v prvi vrsti tam, kjer gre za vrsto uradniških in častniških otrok itd.

Gospoda moja! To stališče je zares karakteristično ne le za vlado, ampak tudi za nemško meščansko stranko sploh, katerim pripada g. naučni minister. On ni niti čutil, kako kričečo krivičnost je prav za prav izrekel s tem, kako žaljenje je storil nam, ozioroma našim starišem. (Pohvale). In zakaj? Uradniški in častniški otroci imajo pravico do manjšinskih šol; če pa gre za otroke delavcev in kmetov, o tedaj pa: kmet, to je vse kaj drugega! To niso viša bitja, ki morejo zahtevati, da se

jezije ozira nanje, kakor so otroci uradnikov in častnikov. (Poslanec Šilinger: To morajo biti nemški uradniki!). To se umeje ob sebi. (Zvršetak pride.)

Italijani in Hrvatje v Dalmaciji.
(Iz hrvaških krogov.)

Pod tem naslovom prihaja nedeljski „Corriere della sera“, ta ugledni milanski dnevnik, daljši dopis svojega sotrudnika V. Mantegazza, ki se sedaj mudi v Zagrebu. Gosp. Mantegazza začneja dobro, v svoji nepristranosti se kar usoa grajati Italijane, ki imajo še vedno o Hrvatih stare predsodke. Ali, ko se pisatelj približuje glavni nalogi, „naslovni vlogi“ — tedaj postaja tudi on Italijan starega kova. Ali o tem pozneje na tem mestu, ker so Mantegazzine obtožbe zaradi Dalmacije ob enem italijanske obtožbe radi našega Primorja, mislimo, da g. italijanski novinar mora dobiti odgovor v „Edinosti“.

Gosp. Mantegazza je govoril v Zagrebu s starim hrvaškim rodoljubom dr. Mazzuro, ki je glavni urednik „Obzora“ in ena najmarkantnejših, političnih oseb v Banovini. Hrvatsko-madžarski spor in hrvatsko-srbsko pomirjenje slika g. Mantegazza prav korektno, ter razkrinkava pri tem „viteške“ Madjare, ki se v v tujini kažejo „viteže“ svobode, doma pa so običajni tirani proti narodnostim. Z lepimi besedami govori g. Mantegazza o „procesu vilič“ ter pravi Italijanom dobesedno tako-le:

„Za največji del Italijanov se Ogrska ostala tista od l. 1848. Ne zna se (pri Italijanih), ali pa se o tem noče voditi računa, da se Ogrska in njena vlada ponašata na-

sproti narodnostim drugih plemen, ki so pod krono sv. Stefana kakor se je pred dualizmom vedla dunajska vlada, ki so jej radi tega tako ojetro predbacivali Madjari sami in so se radi tega tudi spuntali. Samo da je razlika obtoževalna: v tem, da je od tedaj minilo več nego pol stoletja in da zato odlojne odredbe in krvava borba, ki jo bijeje Madjari, da bi po možnosti uničili druge narodnosti, izgledajo danes v času prosvete kakor — pravi anahronizem. G. Mantegazza navaja nekoliko primerov o maniji madjarizacije, ter potem občuduje inteligencijo dra. Mazzura, ki britko toži radi tega, da nimajo Italijani prijateljske besede za hrvaški narod, ki se bori za svobodo, ampak gledajo v njem še vedno Hrvate iz čavov, ko je Lombardo-Veneto bil pod Avstrijo.

„Odvetnik Mazzura — pravi g. Mantegazza — ima popolnoma prav. To je drugi, tako ukoreninjeni predsodek v nas (Italijanih) ki nas je do sedaj oviral, da se nismo zanimali za Hrvate z ono simpatijo, ki jo zaslužujejo in ki je nikdar nismo odrekli narodom, ki se borijo za svojo svobodo. V naših očeh so Hrvati vedno in povsodi orodje despotizma in religiozne intranigancije. Če se to res godi v nekaterih krajih (!) cesarstva, temu pa ni tako tukaj v Hrvatski!“

Tu pravi g. Mantegazza, da je opravičeval Italijane s tem, češ, da imajo oni opravičiti samo z dalmatinškimi Hrvati, ki da so neusmiljeni z Italijani in ki da preprečajo zblizanje italijanskega in hrvaškega naroda. O tem treba razpravljati posebej.

Nedeljske demonstracije v mestnem svetu.

Seja je začela ob 7.20. Galerija natlačena moretov.

Besedo je dobil dr. Mrach:

Dr. Mrach: Dr. Puecher je v zadnji seji kritikoval proračun, a pravega razloga niti ni navedel. Zato niti ni potreba, da bi mu odgovarjal.

Kar se tiče zahtev, ki jih je navajal dr. Wilfan imenom slovenske manjšine, iste niso drugo, ko prepotenost. Zahteva ne temelje na nikaki stvarni podlagi.

Govornik se je potem zopet obrnil proti izjavljanju dr. Puecherja, rekod, da je program, ki ga je razvijal neizvršljiv. Socialisti razvijajo o priliki volilnih agitacij in na zborovanih velike programe, a ko pride do prave, ni za pravo nikake razlike med socialno demokracijo in moderno demokratično meščansko stranko.

Socialisti govore vedno o solidarnosti interesov družbe. Dr. Puecher je tudi rekel, da so gotovi izdatki, ki so v splo nem interesu in drugi, ki so le v interesu kakaga posameznega razreda. Vendar je tu jako težka razpredelitev med splošnimi in specijelnimi interesi.

Večina stroškov pa je namenjenih za proletarce. A ipak ima od tega celo mesto korist. Glede srednjih šol pravi, da obiskuje iste tudi velik del proletarskih otrok, da je večja kultura posameznikov tudi v interesu proletarcev.

Socialisti zahtevajo, da se prepuusti srednje šole državi, a ono isto zahteva tudi slovenska manjšina. Mi pa pravimo, da srednjih šol ne prepuštimo nikdar državi. Ne radi narodnosti, ne radi svobode in kulture. (Ploskanje nu galeriji.) V nadaljevanju svojega govora je dr. Mrak pobijal gospodarski program, ki ga je razvijal dr. Puecher, povdarjajoč, da bi trebalo za izvršitev istega pred vsim denarja.

Glede finančne politike občina tudi ni svobodna, ker je občinska avtonomija zelo omejena. Vsi tozadevni sklepi ne pomagajo nič, ker jih vlada ne odobri. Na kako davčno reformo bi bilo mogoče misliti le, ako bi se mogla občina svobodneje gibati. Smatra torej, da je dokazal, da so vse trditve dr. Puecherja nevezdržljive. A sedaj se obrnem k govorniku slovenske manjšine. (Galerije se je polotil nenkrat kašelj.)

Treba je razločevati pojem večine in pojem manjšine. Mi imamo nasproti sebi dve manjšini: socialnodemokratično in slovensko. A večina je ona, ki zapoveduje.

A kljub temu, da tvorijo Slovenci le neznatno manjšino v tej zbornici, so oni vendar vedno znali doseči svoj cilj, ne sicer petom številne moči, pač pa pomočjo pesti. Dokaz temu je zopet včerajšnji dan. Sklicana sta bila dva shoda v zadevi ljudskih in srednjih šol; eden od strani Italijanov, drugi od strani Slovencev. Vlada je prepovedala oba shoda. A dočim, ko je vlada pred poslopje, kjer bi se imel vršiti italijanski shod, poslala

polno redarjev, je na „Narodni dom“ popolnoma pozabila. To pa kljub temu, da je bil v tukajšnjem slovenskem listu še včeraj v jutro objavljen poziv na shod.

Zakaj o uplivu, ki ga je imela tudi v minulosti mizerna slovenska manjšina, se je pokazal najbolje v vprašanju volilne reforme za mestni svet. Toliko volilnih reform, ki jih je sklenil mestni svet, je ostalo nepotrjenih, ker je vedno protestirala manjšina. Sedaj pa, ko se je komaj doseglo to volilno reformo, zahtevajo že zopet novo volilno reformo. Staro smo morali reformirati, ker je bila že iz leta 1850, a danes ni nikake sile za novo reformo. Nam je pred vsem za to, da se očuva vse pravice mesta. (Moreti na galeriji ploskajo).

Poprej so Slovenci vedno izjavljali, da glasujejo proti proračunu, ker niso zastopani v delegaciji in finančnem odseku. Sedaj so zastopani v mestnem odboru in v odsekih, a zato pa navajajo druge razloge za svoje glasovanje proti proračunu. Slovencev sploh ni mogoče zadovoljiti. Ko dobe eno, zahtevajo drugo in tako gre vedno naprej.

Govornik dokazuje, da okolica ni zane-marjena, da dobiva od občine dosti več, nego jej daje ter izjavlja, da kopelji, katerih v okolici ni, kmetom niti ni potreba.

Dalje pravi, da je politika Slovanov politika osvojevanja. Treba da se naučite spoštovati „casa dei altri“.

Vi ste tako močni, ker je vlada z vami. Če pravite vi, da imate tu svoje pravice, četudi ste importirani, pravim, da ima to pravico priseljeno prebivalstvo, ki se je priselilo zbog naravnega razvoja, a tu se ne gre za naravno, ampak za umetno priseljevanje. Vlada pošilja sem slovenske uradnike in sluga, ki so nevarnost za našo narodnost in v škodo za naše materialne interese, ko zavzemajo tuji službe, ki bi jih imeli imeti domačini.

Ča je dr. Wilfan rekel, da moramo premeniti sistem, pravim tudi jaz: Premenimo sistem, premenimo sistem, ter postanimo napravljeni slovenski manjšini taki, kakor so Slovani tam, kjer so oni v večini. (Ploskanje na galeriji.)

Dr. Puecher je rekel, da je dr. Mrak v onem delu svojega govora, kjer je odgovarjal njemu, dr. Puecherja, razvijal nazore, ki kažejo, da utegne postati še — socialni demokrat (Splošen smeh.)

Dr. Wilfan (Šum, ropot, kašelj): Govornik večine noče videti resnice. Tajite našo eksistenco in odrekate nam naše pravice. A to naše postopanje je v škodo ne samo nam, ampak celemu prebivalstvu. Mi smo v okolici večina, a v mestu manjšina in sicer manjšina, s katero treba računati. Vsaj v slučaju ožjih volitev računa s to slovensko manjšino celo kolega dr. Mrach. A večina mesta in neznatna manjšina okolice, se ne ozira nič na večino okolice in manjšino mesta. To jo na vsak način proti interesom občine. Vi pravite v teoriji, da spoštujete tudi naše pravice, a v praksi tega ne poznate. Pravite, da hočete

očuvati italijanski značaj mesta, a v resnici pa hoče poitalijančiti tudi okolico.

Očitane nam, da smo importirani. A mi smo meščani kakor vi. Čutim se Tržačana, ljubim to mesto.

V vašem interesu je, da se z nami pogodite. Ali mislite, da ne bi bilo mogoče, dapo- stanemo prijatelji! To bi bilo le v italijansko korist. Ali pa morda mislite, da bi značil mir z nami smrt za vas? Verujte mi, preveč spo- štujem, da, ljubim italijansko kulturo, da bi si mogel misliti, da bo ista uničena s sloven- skimi pravicami.

Ne prihajajte nam z izgovori, da se mora oni Slovan, ki prihaja v mesto, asimili- rati italijanskemu življu. Pravico premeniti narodnost ima le vsak posameznik, to pravico imajo tudi stariji glede otrok, nima pa te pravice občina, ker občina kot taka ne sme nikedar siliti nikogar, da mora premeniti svojo narodnost.

Oni, ki se priznavajo Slovence, morajo torej tudi dobiti priliko, da se izobrazijo v svojem jeziku. Trditelj, da je Trst izključno italijansko mesto, je v direktnem nasprotju z resnico. To kaže že ime spoštovanega govornika večine, ki ima neki za italijanski jezik čuden naglas.

Govornik je potem dokazoval, kako ve- čina zanemarljivo v vsakem oziru okolico. Tam ni ne cest, ne vodnjakov, ne javne razsvetle, ne šol. Mejem ko ima občina v mestu sto- tisočev za šole, ki bi jih bila pripravljena prevzeti država v svojo oskrb, nima v okoli- cini niti sredstev za najpotrebnejše ljudske šole. Vi agitirate v okolici proti našim volil- cem in jih hujkate proti nam. A vedite, da so časi, ko so vam okoliščanski kmetje vero- vali, že davno prešli. Naši volilci so solidarni z nami. S svojimi teorijami škodujete v prvi vrsti sebi. Mi nimamo nič proti temu, da sto- rite tako, kakor je bilo pred 150 leti. Ogra- diti se z zidom, kakoršen je delil pred sto- petdesetimi leti staro mesto od novega. Ostanite vi notri v starem mestu in vzemite seboj vse, kar je zunaj vašega, a mi vzamemo iz starega mesta kar je našega. Pustili vam bomo sicer v mestu marikake drage spo- mine, a vi boste notri lahko živeli brez Slo- vanov, dotim bomo mi živeli zunaj brez Ita- lijanov.

Svet. Cosulich: Kaj spada to v proračun- sko razpravo? Dr. Slavik: Kakor Kozulic med Italijane!

Storite to, če morete. Kakor pa ne morete storiti tega, ne morete niti zaustaviti narav- nega razvoja. Ponavljam ponovno: Nikakor ne odgovarja resnici, da smo mi importirani v to mesto. Zgodovina kaže, da sta tu živela od nekdaj slovenski in italijanski narod. A dotim so se v prejšnjih časih Slovani, ki so prihajali v mesto, poitalijančili se to danes pri razviti narodni zavesti ne godi več.

Mi lahko dokazujemo od generacije, do generacije, da smo slovenskega pokolenja, dotim vi to ne morete dokazati glede vašega italijanskega pokolenja. Povdarjam še enkrat: To mesto ni izključno italijansko, kar dokazu- je zgodovina. (Klic na galeriji: In nedeljske surovosti! Dr. Rybář: In revoluciji!)

Takrat, ko se boste morali vi boriti za najprimitivnejšo pravo, kakor se moramo mi, potem nas bodete tudi razumeli. (Ploskanje med Slovenci.)

Seja je bila nato zaključena. Prihodnja seja drevi ob 7. Dnevni red: Proračun za leto 1910.

Dnevne vesti.

Konfiskacija. Včerajšnje številko našega lista je državno pravdnistvo konfisciralo s sledečim otvorjenim nalogom:

Ukazujem gospodu c. kr. policijskemu karcelistu Francu Gullinu, da zaseže po zakonu- nih propisih vse izvide časopisa »Edinost« z današnjega dne, št. 340 katere najde v prostorih uredništva, upravnitva in poslov- nitva, kakor tudi v tiskarnici »Edinost«. V tej zadnji bode mu zasežiti tudi odnosno stavitev, ter jo uredoma zapечатiti, ali pa so- glašenjem tiskarja razstaviti vže zložene črke.

Provizoril je to naredbo članek pod na- slovom: »Postopanje policije« in sicer stavka od besed »sploh je bilo« do besed »javnega funkcionarja« in od besed »in ne« s suro- vostjo« do besed »besede ali dejanja« prid- ružjem si pa pretresavanje drugih sestavkov.

V Trstu, dne 6. decembra 1909,

C. kr. državni pravdnik:

Dr. Zencovich a. r.

Priredili smo takoj drugo izdajo, ki se še danes nahaja v razprodaji.

K nedeljski manifestaciji. Najprej moramo popraviti neko netočnost v našem včerajšnjem poročilu. Junaka palice in revolverja, Magrini in Cosimini, izkazala sta svoje junaštvo na vogalu Urbanisove sladčitarne in ne pri Dre- herjevi restavraciji. Do omenjene sladčitarne šla je množica Slovencev tiho in dostojno, kar sta naenkrat skočila iz ul. del Teatro imenovana Garibaldina in se vrgla na prve Slovence. Cosimini je takoj začel nabijati z palico, Magrini pa je streljal v množico iz revolverja. Nožič in Oberdankove svetilje pa so našli pri Cosimini in ne pri Magrini-u. Ostalo je znano.

Pod naslovom »La provocazione slovena« včerajšnji »Piccolo« nima triumfalnega pod- naslova: Lezione meritata (zaslužena lek- cija). Drugače je »Piccolo« repertur pridno sledil našim prvakom, od »N. Doma« do Velikega trga in nazaj. Obžalujemo, da se gospod kolega ni upal do dvorane, ker bi

bil drugače poročal o shodu, ki ga ni bilo. Prepustajoč se svoji fantaziji, je g. kolega pri »Piccolo« namesto dra. Wilfana in dra. Slavika slisal govor dra. Rybářa, ki da je prečital tudi neko resolucijo. Konsta- tiramo, da dra. Rybářa niti v dvo- rani ni bilo! Da pa pri »Piccolo« prav natančno poznajo »provenienccio« naših ljudi, povedal je te dni v parlamentu dr. Pitacco, ki je navedel, odkod so prišli v Trst sloven- ski advokati, povedal je tudi včerajšnji »P.«, ki je videl v »Narodnem Domu« »množico Slovencev, ki so prišli iz okolice in tudi predmestij in vasi mnogo più lon- tani...« In treba znati, da so okoli- čani znali že v soboto večer, da shoda ne bo, in zato niso niti prišli v mesto po onem dežju. Nedeljski manifestanti so bili tržaški meščani, mestni Slovenci, ki za svoje otroke iščejo šol.

Že včeraj smo rekli, da so se naši ljudje zbrali v »Nar. Domu«, ker je polit. društvo »Edinost« rekurziral proti policijski prepovedi shoda. S tem smo odgovorili »P.«, ki nas denuncira, da smo vzlic oblastveni prepovedi obdržali shod in da je na njem govorilo več govornikov. V nedeljo zvečer je polit. društvo »Edinost« vsprejelo od namestništva pisani odgovor na tozadnji rekurz. Naš drž. po- slanec dr. O. Rybář bo radi te prepovedi interpelliral v parlamentu. Vladi pa in Italija- nom moramo reči, da je z minolo nedeljo še le začel — konec naše borbe za slovenske šole v Trstu! Tega, kar se nam je prepovedalo v nedeljo, bomo zopet zahtevali. Saj zahtevamo samo to in toliko, kar in kolikor nam gre kakor ljudem in državlja- nom. Šole hočemo!!

Drugač pa »P.« nima preveč »barbarov« za nedeljske demonstracije. Morda so tudi v »P.« uredništvu jokali, kakor oni gospod na vratih »Cassa di risparmio«: dove se i nostri che il onzi? La balda gioventù, la pronta reazione, le tante bastonate... vse je to izostalo v »Piccolovem« poročilu. »Pic- colo« mora malce priznati, da so se slovenski manifestanti vedli dostojno, da niso klicali razvaljivih besed na addresso »italijanskega« mesta. In res: iz slovenske množice oril je samo eden glas, mogočen kakor vihar: Šol hočemo in ne bajonetov! Učite- ljev nam pošljite in ne redarjev! V šolo hočemo in ne v zapor!

Italijani so pa kričali na Borzom in Velikem trgu: Abbasso il governo, morte ai clavi, abbasso l'Austria, viva l'Italia, viva Oberdank itd. itd. Kričali so in bežali. Več velja »Zivio!« nego »viva«! Več pomaga »udari« nego »demoghe«!

In zato je »P.« našel pot do c. k. poli- cije, do avstrijske policije, ter je rekel: aiuto! Mazziniani menjajo že zobe, Garibaldinci so osiveli, Mrak sedi doma in pripravlja odgovor, sobotni obtožbi dra. Wilfana. Sr. Miklavž je prinesel italijanskim otrokom... batin. Aiuto Polizia! Pomislite! »Edinost« piše kar 14 dnij ognjevitje članke in pozivlje svoje na manifestacijo! »Edinost« je pozivljala Slo- vence »di Trieste e dei dintorni!« Ne, caro, mi smo pozivljali le Tržačane: Slovence iz Trsta in okolice, torej iz »terri- torio« in ne »dei dintorni!« Italijani pa so pozivljali domačine in tujce, kakor prica »P.«, ki pravi, da so shodu italijanskih učiteljev imeli prisotnostvi župani in predsta- vitelji Istra in Goriške. So li oni »domačini«?

§ 2. Ko bi tisti § 14 bil tako gracio- zen, kakor večkrat imenovani § 2, mi bi peli o njem krasne pesmi. Tako pa moramo pisati z oduševljenjem samo o § 2.

Italijanska-liberalna stranka je neke vrsti religiozne sekte ki ima enega malika: § 2. Že šest let obožujejo naši Venezianovci in Mrakovci § 2 na vseh svojih političnih prire- ditvah. In ko je nedavno temu dr. Mrak hotel vendar enkrat govoriti v »casa nostra«, angažiral je italijanske učitelje. Ti so priredili shod v »P. Rossetti«, socialisti pa so ga razbili. Zato so ti isti učitelji hoteli tudi v nedeljo prinesiti kadila — § 2.

Je razlike — pravi »P.« — med »se- stankom« po § 2, ki ga trezno napovedu- jejo italijanski učitelji in med »javno skup- ščino«, ki jo prirejajo Slovenci. Seveda da je! »Italijani« vršijo delo obrambe, dotim Slovenci napadajo mesto pretežno (prevaletemente) italijansko. Tako »Piccolo«. Mi pa pravimo: samo na sramoto italijanskih učiteljev more biti akcija tistih mladih, fanatičnih njihovih tovarišev, ki kričajo: doli šole! Učitelji proti šoli!

Učitelj pozivlja meščanstvo in deželo v boj proti šoli. In oblastnijske nimajo poguma, da bi učitelje spodile v šole, kjer naj bi delali za nje povzdigo in ne v nje propast. Tudi naš župan dr. Valerio je hotel v nedeljo govoriti proti slovenski šoli! Je-li potem čudo, če se otroci v italijanskih šolah odgajajo za fanatike, ki bodo ob priliki streljali iz revol- verjev v svoje soseskane, samo zato, ker so Slovenci?!!

»Utisnite pečat na svoje pete, da ste Italijani, da ste Latini, in samo Italijani, in samo Latini!« Tako začenja svoje lekcije neki profesor zgo- dovine na italijanski realki. Njegovi dijaki merajo torej znati samo to, da so Italijani, t. j. sovražniki Slovanov, neisprosnji njihovi sovražniki. In ti dijaki prihajajo potem v živ- ljenje in prvo razočaranje doživljajo ob prvem koraku: uvidevajo, da se z fanatizmom v tem mestu ne daja ohraniti več staro krivico, kamo-li pridobiti novo...

Italijanski protestni shod se ponovi baje v sredo. Tako nam poročajo od neka strani. To bi nam nekako tolmaitilo, zakaj so gospoda tako mirno vsprejeli prepoved nedeljskega shoda. Človeku se skoraj zdi, kakor da jim je ta prepoved naravnost dobrodošla. Mislijo si morda, da jim tako ostane zadnja beseda. Naj se ne udajajo tej prazni nadi, kajti vemo, da se tudi od naše strani priprav- lja nov shod. Pri vsem tem blase nam pa vendar le čudno zdelo, ako bi oblasti že po treh dneh in po toli burnih dogodkih kakor so bili v nedeljo, smatralo položaj tako pomirjenim, da bi se ne bilo več bati nemirov in izgrediv. S tem pa nikakor nečemo reči, da se je za sredo bati nemirov in izgrediv, katerih bi tudi v nedeljo ne bilo, ako ne bi bile oblasti obeh shodov prepovedale. Saj že s tem, ako oblast dovoli za sredo italijanski shod, leži pripoznanje, da se je pregrešile, ko se je v soboto shoda prepovedalo. Aut, aut: če je bila nevarnost v nedeljo, bo tudi še v sredo; če se je pa za v sredo ni bati, potem se je ni trebalo bati tudi za minolo nedeljo.

Odkod pa je dr. Pitacco? Govorniški dvoboj med tržaškimi parlamentarci na Du- naju, ob priliki razprave za manjšinske šole, bil je poučen v masikaterem oziru. To zna najboljšje dr. Pitacco sam, ki pa je menda pozabil priznati svojim volilcem, ker je »za kulisman« priznal v parlamentu o pravič- nosti svoje borbe proti sloven- skim šolam v Trstu. Presajamo sem- kaj samo eno cvetlico: Ko je dr. Pi- tacco dovršil svojo statistiko o slovenskih advokatih v Trstu, posegel mu je dr. Rybář v besedo:

»Odkod pa ste prišli Vi v Trst, gospod kolega? Mari ste pozabili, da ste — iz Pi- rana?«

»??... Da (je rekel dr. Pitacco), v za- dregi rojen sem v Piranu, ali jaz sem se zivil v Trstu in sem sedaj Tržačan«.

»Mi smo tudi Tržačani — mu je odgo- voril na to dr. Rybář — ker smo se uživali v Trstu tudi mi!«

Poslanci so se arčno smejali zadregi ita- lijanskega poslanca, ki je pridno... čital svoj pripravljani govor. V svoji pisani histo- rično-politični konferenci dr. Pitacco ni imel pripravljene odgovora na duhovite vpade in opazke dra. Rybářa, ki ga je nesmiljeno pobijal s par besedami.

In potem je vstal dr. Rybář. Svojega govora ni trebal pisati, ne čitati. Odgovoril je takoj, improviziral je, pravzaprav je pole- miziral z drom. Pitacco, ki se je boril samo z »ni res«. Ko je dr. Pitacco hotel z mej- klicem zanikati po dru. Rybářu navedene do- kaze glede števil slo- učencev v Trstu, je dr. Rybář samo pokazal italijanskemu kolegi šolska letna poročila in nasprotnik je — obmolknil.

Sicer naj čitatelji sami sodijo o vredno- sti Rybářega govora. »Piccolo« je vse Rybář- eve dokaze, vse njegove težke obsodbe na addresso Italijanov absolviral s par besedami: »Rybář je z običajnimi frazami obdolžil vlad o, ki da protežira Italijane proti Slo- vanom«. In na temelju tega Pitaccovega go- vora se »Piccolo« junači že par dni sem, kakor da so bile s tem vse naše zahteve na šolskem polju strte v prah. Seveda, tako more pisati »P.« za svoje čitatelje, ki še ne znajo... kaj je povedal dr. Rybář!

Še nekaj! Dr. Rybář je po svojem veli- kem govoru o naših šolskih razmerah, še enkrat govoril kakor generalni govornik (go- vor prinesemo), ter je zpet prikazal v par- lamentu italijanski šovinizem, protislovanako sovražstvo tržaških Italijanov. In veste, kdo ni poslušal tega govora, kdo sploh ni znal, da je dr. Rybář govoril o Trstu?

Dr. Pitacco »agilni«, »feno- menalni« zastopnik »italijan- skega Trsta na Dunaju! Italijanski kolege dra. Pitacco so norca brili iz njega, on pa — dr. Pitacco — je bežal k dru. Rybářu, naj mu pove, ali je res, da je zopet govoril o Trstu in kaj. In, ves zelen od jeze in sramu, je obljubil dr. Pitacco, da v prvi seji zbornice reši — čast Trsta.

Tako imamo v Trstu dva parlamentarca, ki se pridno učita svoje »odgovore«: dr. Mrak je dolžan (pišemo vponedeljek jutra) odgovor dru. Wilfannu, dr. Pitacco pa dru. Rybářu!

Vidite: stari italijanski parlamentarci potrebujejo včasih šole; odrekajo pa jo — slov. otrokom!

Dr. J. Mandič in župan Kastelic contra »Slovenec«. Kaki dve leti temu je — »Slo- venec« v sestavku pod naslovom »Narodni radikalce« hudo žalil g. dr. Josipa Mandiča in njegovega tasta, g. Gašparja Kastelca iz Materije, valed česar sta omenjena uložila na deželno sodnijo v Ljubljani tožbo radi razža- ljenja časti potom tiska. Dne 3. t. m. se je imela po izvršeni preiskavi vršiti porotna raz- prava na rečni deželni sodniji. Pred raz- pravo pa je ponudilo toženo uredništvo pora- vnavo, ki sta jo tožitelja vsprejela proti temu, da je uredništvo »Slovenca« plačalo kazen- ske troške in 200 Kron za »Dramatično društvo« v Trstu ter priobčilo nastopno iz- javo:

Podpisano uredništvo obžaljuje da je v notici priobčeni pod naslo- vom »Narodni radikalce« v številki z dne 21/10 1907, posneti po trža- škem listu »Slovenska Misao«, kri- vično žalilo na časti in poštenju gospoda dr. Josipa Mandiča, odvet-

niškega koncipijenta v Trstu in go- poda Gašparja Kastelca župana v Materiji ter izjavlja, da se je pre- pričalo, da so dotična obžitanja, po- sneta iz gori omenjenega lista po- polnoma neutemeljena. V Ljubljani, dne 2. decembra.

Uredništvo »Slovenca«.

Miklavževi večeri. Sobota in nedelja sta bila v znamenju »Miklavževih večerov«. Na raznih krajih in v raznih društvih se je vršila ta tradicionalna prireditelj, ob veliki ude- ležbi. Dokaz, da je slei ko prej priljub- ljena našemu občinstvu. A ne le to, ampak znakom je tudi, kako nežno ljubi naše ljudstvo svojo deco.

Pred vsemi je bila udeležba na »Sokolo- vem« Miklavževem večeru naravnost ogromna. V dvorani so se ljudje kar trgali za sedeže in si jih improvizirali, kjer so le mogli, a razun tega je bila galerija natlačeno polna.

Zabava je bila vseskozi ljubko animirana. V kar so pripomogli: »Sokolov« pevski zbor krasnim pevanjem (predstavil se je tudi novi kvartet »Orgalje«, sestavljen iz samih pevcev- prvakov, ki bo odsej sistematično negoval kvartetno petje), potem godba, a še posebno Miklavž, (g. Jaka Stoka) in spremitvo, ki sta nastopila v krasnih kostumih. Nagovor Miklavža je vzbujal sicer mnogo veselosti, a tudi vspodbujal k resnemu razmišljanju o položaju tržaških Slovencev. Razveseljava je bila »došla mu brzovjaka« ki sporoča, da »farizeji« v gostilni »pri Francu« poklanjajo 200 K za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda! Opravičeno je vskliknil častitljiv patrijarh:

Bog nam dal še mnogo — takih fari- zejev!!

A dotim so na »Sokolovem« Miklavžu prevladovali bolj veliki otroci, ki so se vzlic svojim 2—3—4 in več križevi na hrbtu po otroško veselili na obilici darov, ki jih je Miklavž s pomagalci sopal med nje, so pa na Miklavžu »Nar. del. organizacije« v nedeljo popoldne v veliki dvorani »Nar. doma« imeli — najglasnejo besedo naši resnični srčkani malčki. Bilo jih je v dvorani gotovo do 500. To je bilo čebrenjanja, mlada ličica so žarela od radosti. Seveda se tu pa tam tudi malce porenila, ko je Miklavž govoril resne besede za njih, ki niso bili »pridni«. No, konečno so vsi odhajali veseli domov s tem, kar jim je »Miklavž (g. Udovič-Mihajlovič) prinesel«. I obilo je bilo; darov je bilo okoli 800, pre- skrbljenih od »N. D. O.« in od raznih daro- vateljev.

Rekli smo že na podlagi došlih nam- ustnenih sporočil, da je Miklavževa prireditev tudi povsod drugod krasno vvela izlasti glede udeležbe. Podrobnostih poročil pa nismo do- bili. Tudi ta tradicionalna prireditelj prica o naraščanju in osamosveščanju našega življa. Nekdaj smo za eno samo tako prireditev po- trebovali posebne reklame, danes pa jih imamo v mestu in spodnji okolici kar celo vrsto, ne da bi ena drugi škodovala.

»Poštni Rog«. Minulo soboto je izšla prva številka »Poštnega Roga« v slovenskem jeziku. Prva številka lista je vrlo zanimiva. Na uvodnem mestu čitamo pod naslovom: »Vendar enkrat«, zaščedenje, da se je posre- čilo dobiti slovenskim poštnim uslužbencem glasilo v slovenskem jeziku. Obtem pozivlja članek »Zveza c. kr. poštних uslužbencev«, naj pri vpisu v »Zvezo« zahtevajo dopolnja- nje »Poštnega roga«. List se tiska v tiskarni »Edinost«.

Zahvala. Bolgarski vsočiliščnik Teodor Hr. Dimov se najiskrenejše zahvaljuje za svoto 16 K 60 stot. nabrano po g. Udoviču in darovano od nekaterih rodoljubov, mej temi delavcev, zbranih v gostilni N. D. O.

Odsek za ljudska predavanja nam javlja, da pride prihodnje nedeljo 12. t. m. predavat znani ter izborni slovenski predavatelj, prof. dr. Fran Ilesič. Predaval bode o vlezanimi- vem predmetu: Tržaški Slovani l. 1848, na kar opozarjamo vso tržaško slovensko javnost. Predavanje se bo vršilo v veliki dvo- rani »Narodnega doma«.

Ljudska predavanja. Jutri 8. dec., na praznik predava v Svetoivanskem »Narodnem domu« g. Ferdo Plemić o predmetu: Slike iz razvoja človeške kulture. Začetek ob 4.30 pop. Vstopnina 20 vinarjev. Preda- nje bo ilustrovano z raznimi skiptičnimi sli- kami.

Slavne podružnice sv. Cirila in Metoda se uljudno prosijo, da biogovolijo prispevati še tekom tega meseca glavni družbi poslati, to pa radi tega, da se more pravočasno letni račun zaključiti. Prosimo!

Opozarjamo slovan. gostilničarje, da se bo že objavljeni sestanek vršil v petek, dne 10. dec. ob 3. uri popol. v dvorani »Trg. izobr. društva«, ulica S. Francesco šte. 2. I. nad. — Samo osebi umereno je, da imajo pristop tudi gostilničarje.

Pripravl. odbor.

Stenografski tečaj. Oni ki so se prijavili ali ki se še nameravajo prijaviti k steno- grafskemu tečaju, naj se zbere danes ob 8 uri zvečer v prostorih N. D. O. v ul. Lavatoio 1. I. nad.

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se nadalje zavezali prispevati sledeči p. a. gg: 493 »Prva dolenska podružnica v Metliki (plačila 200 K); 494. Oseb Fran Fala ob Dravi pri Mariboru; 495. Wesiak Valentin, Prevalje, Koroško; 496. Počkaj Fran, hotelir v Trstu; 497. Člani novomeške pro-

svetne podružnice: Kobe Ernest, Kobe Viktor, Fr. Mramor, Skale Otmar, Ir. Tauzelj — vsi pravniki; 498. „Mestno županišče Kamnik“; 499. „Financijski uradnik št. I.“ (z željo, da imovitejši g. uradniki tudi priglase); 500. Jos. Roblek, bivši laborant v Trzinu (plača za njega mesto grob. spomenika lekarnar g. Hugo Roblek iz Trzinca); 501. Beg Ante, potovalni učitelj dr. C. in M. v Ljubli. (plačal 20 K); 502. Zemljiš Ivan, sodnik v Ormožu (plačal 10 K); 503. Dr. Anton Zuzek v Ormožu (plačal 40 K); 504. Pavla Omulčeva odr. soproga v Ormožu; 505. „Narodni kvartet“ v Ormožu (plačal 60 K); 506. Narodna dekleta v Ormožu (plačale 20 K); 507. Anton Hrčič, c. kr. prof. v pokoju na Lunovcu pri Veliki Nedelji (z dostavkom, da prispeva samo napredni družbi); 508. Ivan Veselič, trgovec v Veliki Nedelji; 509. „Milkina pušica“ v Trstu (plačala 40 K).

Tržaška mala kronika.

Težka nezgoda na morju. Ob 5. uri popoldne je priplul v naše pristanišče parnik „Adrija“ enakoimenske parobrodne reške družbe na vožnji iz Tangere. Spustili so čoln na morje, v katerega sta vstopila krmilar Anton Bača iz Planine in mornar Marko Petrinja iz Jezera pri Sibeniku.

Čoln je imel pristati k stopnicam parnika, da bi vanj vstopil drugi mornarski častnik, ki se je imel podati na pristaniški kapitanat v svrhu običajnega priglaseja. Med spuščanjem v morje pa se je čoln nagnil in Bača je štrbunknil v morje. Medtem je parnik plul na pol sile. Njegov tovariš Petrinja videč svojega prijatelja v nevarnosti je korajžno skočil v morje, da bi ga rešil. Čoln pa je butnil ob parnik. V parniku so tedaj spustili vrvi, da bi čoln šel sam svojo pot. Vrgli so v morje par „salva-ominov“ in pravočasno so pripravili drugi čoln. Obeh mož ni bilo več videti nikjer. Še-le potem, ko so križali pol ure na morju, zagledali so možje na drugem čolnu Bačo, ki se je držal na površju. Poprijemal se je z obupom vesla in se tako rešil, ne da bi znal plavati. Petrinje pa, ki je sicer izbora plavati, ni bilo mogoče najti. Ravež, ki je hotel rešiti svojega tovariša, je gotovo našel smrt v valovju.

O tej nezgodi so obvestili pomorski kapitanat.

Uzmovih. Predsinočnjem je občinski paznik v Marezigah zasnal pri mizi kavarne Eropca. Nekdo, ki je imel zavezano oko in ki je potem zgubil, mu je medtem vkradel 26 kron.

Koledar in vreme. Danes: Ambrozij šk. Jutri: Brezmadežno Spoč. M. D.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 12° Cels. — Vreme včeraj: deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. — Temperatura malo spremenjena.

Naše gledališče.

V sredo dne 8. t. m. se bo prvič vpriporila krasna bajka z godbo in plesom.

„JANKO in METKA“

(Hänsel und Gretel).

To igro naše gledališče že dlje časa vestno pripravlja in upati je, da bo to ena izmed najinteresantnejših letošnjih predstav. Opozorjamo na to predstavo zlasti stariše in ljubitelje mladine.

„Vroča tla“, veseloigra v 3 dejanjih; pisal V. Stech.

Veseloigra in perarilaža na poslanec se morejo imenovati „Vroča tla“, kajti vsa tri dejanja so prepletena s veselimi prizori ter stoji v vsprejdu oseba Mezdirja, ki hoče postati poslanec iz koristolovstva, ki pa radi tega vsak trenutek menja svoje nazore, kakor hitro se mu zdi, da bo to v njegovo osebo korist. Skoro si je težko misliti, da bi ekeistiral tak človek, ki bi bil v stanu na dan trikrat spremeniti svoje načelo ter postati iz radikalnega narodnjaka realista ter nazadnje da treba konservativnega zastopnika ljudstva. Poleg koristolovskega Mezdirja pa nastopi istotako neznajca njegova hči Vladka, ki je vsak trenutek pripravljena opustiti svojega ljubljence, kakor hitro se ji pokaže kako druga ugodnejša partija. To neznajca dekle zabavlja in obrekuje odsotne a žalostna usoda zadene tudi njo in kakor njen oče ne poslane poslanec, tako obsedi tudi ona in Glavač ter dr. Laudas ji pokažeta hrbet.

Glavač je značajan mož, vnet za blagor domovine, ki pa spozna nakane Vladke in njenega očeta ter sklene z dr. Laudasom tesno prijateljstvo, da delujeta na predlog tega slednjega skupno za sveto narodno stvar.

Vprizoritev veseloigre je bila prav zadovoljiva in tudi tempo je bil primeren igri razven nekoliko v drugem dejanju. Tuč igralci so vsi prav zadovoljili občinstvo, ki pa se je žal v premalem številu udeležilo te vesele predstave.

Na čelu igralskega osebja sta bila gosp. Rajner in g. Mekindova. — Oba sta znala tako dobro simulirati različne značaje, da ju je bilo veselo gledati in poslušati; zato pa sta tudi oba žela vsestransko priznanje.

S svojim srečnim nastopom je zabaval občinstvo g. Potrato, ki je izbornu pogodil v maski in nastopu Čebulja.

Tudi g. Vavpotič nas je pri tej igri prav zadovoljil, kajti njegov nastop je bil umerjen, kakor je to zahtevala oseba dr. Laudas.

Razveseljivo dejstvo je, da se je gosp. Bratina tako udomačil na odru, da nam od igre do igre vedno bolj in bolj ugaja.

Manjše vloge so imeli g. Lesič, g. d. Pucelj in Zora ter g. Bolelavski. Zlasti g. d. Pucelj je včeraj prav dobro pogodila ulogo soproge Mezdirja, istotako pa tudi g. d. Zora ulogo Francke, hišine. G. Lesič je bil dober kolesar, samo radi blagolajša in skupnosti je želeli, da se nekoliko ogiblje hrvaških besedij v slovenskem tekstu. G. Bolelavski je bil dober Glavač, le včasih bi mu privoščili več ogaia.

Med dejanji že aviral salonski orkester Fonda.

Društvene vesti.

Glasbeno društvo „Trst“ vabi vsa gg. pevca in pevke na pevsko vajo za mešan zbor v sredo, dne 8. t. m. (na praznik) ob 2 in pol uri popoldne. — Danes taboriška vaja. Z ozirom na to, da nastopi naše društvo v soboto dne 11. t. m. na družinskem večeru bratakega kolesarskega društva „Balkan“, so gg. pevci in pevke kakor tudi g. taraburaši naprošeni, da se polnoštevilno vdeležijo vaj. — Vsprejemajo se nove pevke moči. S. Sebastiano 6, I. (Jadrin).

Čitalnica nam naznanja, da so dame odličile čitalniške prostore, kjer se bo danes zvečer zabavalo vse polno naših članov in gostov na čajnem večeru. Ker je to prva taka prireditev je odbor prepričan, da se je člani v obilnem številu vdeležijo. Za prireditev se pa tudi zanimajo bratje Hrvati, posebno pa Čehi, ki imajo odeslej s Čitalnico skupne prostore. Na svidenje torej danes, na prvem čajnem večeru!

Trgovsko izobraž. društvo v Trstu priredi v sredo 8. t. m. v svojih prostorih v ulici S. Francesco d'Assisi štov. 2. Miklavžev večer. Začetek ob 6. uri zvečer. — Darove vsprejema vsaki dan do jutri do 6. ure zvečer društveni sluga.

Mar. delav. organizacija

Škedenjska okrajna skupina N. D. O. vabi na Shod, ki ga priredi jutri, v sredo dne 8. decembra 1909 ob 8. uri z v. dvorani „Gospodarskega društva v Škedenju.“

DNEVNI RED:

Novi službeni red v Plavžih in stem vsvarjeni položaj.

Škedenjska okrajna skupina N. D. O.

Odborova seja. Radi praznika se navadna seja odbora N. D. O. proloži na četrtek ob 8. uri zvečer.

Predavanja. V decembru priredi N. D. O. dvojne predavanja, in sicer bo 15. t. m. predaval Herman Farlat, uradnik Orednje banke o „razvoju in današnji organizaciji denarja“. — 21. t. m. bo pa predaval Josip Mandić o „pravi pozameznika in pravi skupnosti v državi socializma“.

Darovi.

Moški podružnici družbe sv. C. in Met. so darovali udeležniki prepovedanega shoda za slovenske šole v nedeljo 5. t. m. K 16'19, katere je nabral v vozi „Narodnega Doma“ učenec Žizmond. Ravno tam je nabral z nabiralnikom kavarne „Balkan“ g. Juri Domacina K 43'49, kateri znesek se pošlje kakor dohodek tega nabiralnika v Ljubljano. Na Miklavževem večeru „Sokol“ je nabral dr. Rekar za isto podružnico K 51'37.

Majcen Miloš ..

mizar - Trst - ulica Leo št. 2

priloga slavnemu občinstvu
svojo mizarnico.
Izdela vse vrste, tudi
NAJFINIŠE POHIŠTVO

Slavno občinstvo: Pozor!

V noveotvorjeni trgovini se slanino, prekajenim in svežim svinjskim mesom, na trgu della Barriera vecchia št. 9, se vsakomur postreže iz izvrstnim, prve vrste blagom, kakor: klobasami kranjskimi in dunajskimi, furianskimi in ogrskimi salami, vsakovrstnim sirom in raznovrst. delikatesami. Cene zmerne. — Postrežba točna. Za obilen obisk se priporoča MARUŠIČ.

Norberto Nachtigall

Trst, ulica Nuova 41, Trst

(Palača Salem) je prevzel ZASTOPNIŠTVO VELIKE ŠVICARSKE URARNE ter zamore radi tega prodajati vsakovrstne ure po tovarniš. cenah. Potrebščine za uranje se prodajo po najzmernejših cenah.

Odlikovana pekarna in slaščičarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909

Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9

trikrat na dan svež kruh.

Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi blisketi posebno za čaj; ima razne fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krokanke itd., kakor tudi vsake predmete za speči. — Ima tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. BREZPLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obilen obisk z odličnim spoštovanjem

Vinko Škerk.

Mnenje gospoda Dr. Fraija Assous-a

zdravnika v Kairovanu.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Zamorem Vam potrditi, da je Vaše **ŽELEZNATO KINAVINO SERRAVALLO** (Vino di China Ferruginoso Serravallo) izvrstno sredstvo za malokrvne in konvalescente, ter da sem dosegel z istim mnogo izvrstnih uspehov. Rad je bom priporočal pri vsaki priliki.

KAIROUAN, 20. septembra 1909.

Dr. F. ASSOUS.

Plemenske kokoši

najboljše, zimske, nosilke (barve na izbero) 20 kom 5 mesecev starih, prosto na vsako postajo Kron 30.—; 6 komadov K 9'50.

L. Altneu, Werschetz, Ogrsko.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je kupil dobroznano gostilno „Pri Detelji“ (Al Trifoglio) ulica Belvedere št. 7 kjer toči najizvrstnejša črna in bela dalmat. vina, istrski refošk, belo vipavsko in vedno sveže pivo. — Postreže tudi ob vsaki uri s mrzlimi in gorkimi jedili. Postrežba točna. Cene zmernne. — Za obilen obisk se priporoča udani Anton Vidakovič.

VINO

istrsko, najboljše vrste, naročiti je le pri trdku Václav O. Valeš Pazin (Istra). — Zmerne cene. — Vzorci zastoj.

Trgovci z vinom na veliko dobijo popustka.

PRODAJALNICA ŠVICARSKIH UR JOSIP OPPENHEIM

urar in izdelovatelj časomerjev

Trst, Corso št. 5 (blizu knjigarne Vram)

BOGATA IZBERA zlatih, srebrnih in kovinastih ur.

Stenske ure z modernim zvonilom.

PRSTANI, UHANI, VERIŽICE itd. po zmernih cenah.

Popravljanje se izvrši po dog. cenah in z garancijo

Pozor na semenj!

V Žerovnici pri Rakeku (Notranjsko) vršil se bo dne 15. decembra t. l.

Novi semenj za živino in konje

na katerem se bodo delile razne nagrade od prignane živine in konj; upati je velike udeležbe, zato se vabijo kupci v obilnem številu.

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Cecilia 9
priporoča slavnemu občinstvu
svojo moderno urejeno delavnico, v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah.
SVOJI K SVOJIM!

Zobni ambulatorij

Dr. Aleks. Martinelli

čigar sodnik C. COSCIANCICH je bil odlikovan na mednarodni pariški razstavi 1909 z Grand Prix in zlato kolajno

9.—1. 3.—7.

Trst, ul. Barriera vecchia 33
II. nad. — Cene zmerne.

Založništ. la. pl. Kleinmavr & F. Bamberg - Ljubljana

Pravkar je izšlo v najinem založništvu:
Kapitan Marryat: Morski razbojnik.

Iz angleščine prevel J. M.
Marryat je najznamenitejši angleški opisovatelj mornarskega življenja in to prevod najboljšega Marryatovega romana.
8°, 244 strani. Broširan K 2'50, vezan K 3'70.
Dobiva se v vseh boljših knjigarnah.

Velika skladišča manufakturne blaga in konfekcij za gospode, gospe in otroke.

Plačilo na obroke.

M. B. Katz

TRST - ulica Sanità 16, II. nadstr.
Podružnica v Gorici, ulica Alvarez 3, I. n.

Pohišstvo

solidno in elegantno po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST - Via Maionton

— Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu je darovala g. Josipina Delkin 2 K, ker se dne 21. novembra ni mogla udeležiti predstave. Za isto podružnico je nabral učenec V. razreda, Franc Šajina v vinotoku Ane Keršovca v ulici Guardia 3 K 26 stotl. Iskrena hvala!

Dijaške plesne vaje. P. n. plesalkam in plesalcem se naznanja, da se vršijo prihodnje plesne vaje izjemoma jutri v sredo na Marijin praznik, 8. t. m. v Sokolovi dvorani ob navadni uri. Vaje trajajo do 1 pop.

Plesni odsek.

Vesti iz Goriške.

Dva koncerta „Pevskega in glasbenega društva“ v Gorici, V soboto, dne 4. in v nedeljo 5. decembra vsakokrat zvečer ob 8. uri sta se vršila v dvorani „Trgov. doma“ velika koncerta s sodelovanjem komornega virtuoza na glas F. Ondrič-ka ter virtuoza na klavirju I. Famēra. Zborovodja je bil g. I. Michl.

Oba koncerta sta se vršila ob nabito polni dvorani občinstva iz vseh slojev, predvsem iz mesta, pa tudi iz dežele. Zastopan je bil tudi oficirski zbor v Gorici garnizijskih posadk.

Ondrič-ka, čegar proizvajanje je kazalo toliko globokega izraza in štila, ki ga po pravici stavita med prve svetovne virtuoze na glasih. Ondrič-ka razume kakor nihče drugi izvesti iz mrtvega instrumenta zvok, ki mahoma osvoji in dominira dušo poslušalca v taki meri, da se jim ne more ubraniti. Njegova igra pa osvaja ravno zato, ker se Ondrič-ka varuje vsega onega, kar bi utegnilo dati igranju timber pretiranih okrasov. Posebno briljantno je igral krasen Dvčakov koncert in pa Bachovo Giacchino za solo-vijolino. Odkrita rečeno: poslušalci so bili očarani in zato je tudi žel viharno odobravanje ob vsaki točki.

G. I. Famēra je z njemu lastno virtuosnostjo spremljal češkega mojstra na klavirju. Dvčakovo je je igral Brahms-Scherzo es-moll, posebno nam je dopadel Lisztov Mefisto-valse. Društvo je poklonilo češkima umetnikoma lavorov venec.

Čuli smo nato I. Michlovo novo skladbo „Sokratova smrt“, ki je izredno ugajala. Skladba je napravila globok utis.

Imponujoč je dojem vse skladbe, ki se ma ne more odtegniti nihče. Prav dobri so pevski zbori, osobito je ugajal Smetanov možki zbor: „Pesem na morju“. Izvajanje tako izredno težkih zborov, kako sta Michl-ov „Sokratova smrt“ in pa Smetanov „Pesem na morju“ pričata, da toliko ženski kakor možki zbor stojita na višini svoje naloga in da sta zmožna po resnem študiju doseči še več!

Prav lahko trdimo, da sta bila oba koncerta prava velika praznika slovenske umetnosti. Posebno priznanje pa gre koncertnemu vodji g. I. Michl, ki si je dejanski stekel največ zaslug, da je glasbena umetnost v goriški publiki pogleda tako globoko svoje korenine. „Pevsko in glasbeno društvo“ pa si je s tema koncertoma vložilo nov, časten list v zgodovini svojega umetniškega delovanja na Goriškem.

Starodavni semenj sv. Andreja je pričel v ponedeljek 6. t. m. in je privabil v mesto nekaj ljudstva iz dežele. Kupčije pa je vsako leto manj, večina pride po drugih opravkih v Gorico ali za zabavo. Je pač usojeno, da taki semoj v doglednem času izginejo popolnoma. Našim ljudem z dežele pa svetujemo, naj se drže pri kupovanju našega zlatega gesla, in naj ne polnijo žepov onim, ki nas pečujejo in ki nočejo, da bi se naša deca šolala v materinskih.

Družba sv. C. in M. Za božičnico na družinskih solah se nabirajo prispevki. Obdariti je treba otroški vrtec v Pevmji, šolo v Ločniku, otroški vrtec in dva razreda v Korminu. Družba sama ne more pomagati, saj je imela v tem letu do 15. novembra 17.884 K nedostataka, naj torej vsakdo žrtvuje po svojih močeh. Odkupimo se od božičnih in novoletnih daril s tem, da darujemo za božičnico.

„Luzatin“, kakor naziva naše ljudstvo dr. Luzatto, zopet zastopa stranke na sodniji. Kakor znano je „Luzatin“ sedel dva meseca v preiskovalnem zaporu radi kraha „Banca popolare“. Ispustili so ga iz zaporov le proti veliki kavčiji, preiskava se nadaljuje, vendar vidimo tega moža, kako zastopa stranke na sodniji. Če bi bil kak slovenski odvetnik zapleten v take reči, bi mu odvetniška zbornica takoj zabranila zastopanje strank. Pa Luzatin je laški žid... Značilno je tako vedenje za „Luzatina“ in nič manj za moralni milje goriške odvetniške zbornice...

Proti novemu davku na vino je sklenilo starešinstvo občine Kojško protest, ki ga je županstvo odposlalo c. kr. vladi.

V interesu vinogradništva je, da brez izjeme vse občine se odločno vprejo tej za vinogradništva in konstanta škodljivi vladni nameri.

Samomor. Lastnik kavarne „Evropa“ se je ustrelil na svojem stanovanju.

z Medano. Pri nas je letos izborna vinška kapljica. Nekaj vina smo že prodali, a pogrešamo vendar stalnih kupcev s Kranjskega, ki so se običajno vsako leto pri nas zglasili. Cena vina je od 28—36 K hl. Opozarjamo kupce, naj se zglasijo v naši vasi,

kjer najdemo dobro vinsko kapljico po raznovrstnih cenah.

Vesti iz Štajerske.

Nesreča na železnici. Skladiščni delavec Franc Krivec iz Leskovca je prišel na neznan način na mariborskem kolodvoru pod tovorni vlak. Odtrgana mu je bila desna noga pod kolenom.

Grozne smrti je umrl v soboto v Spod. Borčju pri Mariboru 31-letni mlinarski delavec Andrej Mulec. Ko je brusil sekuro, ga je zgrabila transmisijski jermen tako nesrečno, da mu je odtrgal obe nogi ter ga vrget tako ob zid, da mu je bila glava popolnoma zdrobljena.

Gospodarstvo.

Čas pretakanja vina. V prvo se navadno pretaka vino od sv. Martina do Božiča. V drugo naj se pretaka spomladi, predno se je pričela klet razgrevati. Če je klet razgreta, se razgreje drožje in v njem tudi vino, vsled česar se drožje začne razkrajati, in pri tem se navadno razvije ogjenčeva kislina, ki je pliv, kateri lahko vzdigne drožje s seboj v vino in to valed tega zmoti. V tretje naj se pritoči vino v mesecu juliju ali avgustu. Po pretakanju se vino bolj ščiti in zadobi boljši okus po starini. Gledati se mora tudi na to, da se vino pretaka zmiraj v lepem vremenu, če stoji tlakomer ali barometer visoko. Če se pretaka vino v deževnem vremenu, se lahko pripeti, da se drožje v vinu za časa pretakanja vzdignejo radi tega, ker nastane v odprtem sodu večji zračni tlak nego zunaj, zato gre ogjenčeva kislina proti vohi in iz sode. Nadalje je skrbeti pri pretakanju, da vino pride z zrakovom v dotik, vsled česar se beljakovina izloči iz mčsta. To se doseže, ako se pretoti vino v široko posodo, katero je, ko se pretaka vino, postaviti pod sod ter iz

nje z brenčati nslivati v drugi sod. Če želimo, da bo imelo vino lepšo barvo, je dobro da sod, v katerega vino pretajamo, malo zaskadimo z žveplenim dimom. Žvepleni dim se spoji v vinu z alkoholom v razce sldehde, ki dajajo vinu prijeten aroma. S kadenjem sode z žveplenim dimom se zabranja tudi razce vinske bolezni. Kdor hoče pa imeti vino bolj rumeno-belo, naj žveplanje sode opusti.

Prodaja se glasovir Schnabl, jako izvrsten. — Ponudbe pod „NEHAJ“. Poste restante, Piazza Giuseppina. 2143

14-leten deček z dežele se išče za trgovino jestvin, izurjen v pisavi in računstvu. Več se poizve v trgovini Ivan Klu n, ul. Commerciale št. 15. 2141

Službe išče 19-leten mladenič, zmožen slovensčine in italijansčine. Vstop takoj kot služabnik ali sluga. Naslov pove upravništvo Edinosti. 2137

Dobro vspevajoča podružna prodajalna peciva odda se proti pupilarno gotovi varščini K 600 v najem. Pisane ponudbe pod „F. K.“ na Inzeratni oddelek Edinosti. 2127

Slovenci in Mestjani! Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v slovenski brivnici v ulici Sette Fontane 13, za kar se Vam toplo priporoča udani Anton Novak — Svojim k svojim! 2057

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

F. Hörmann, Trst

ulica Giosue Carducci 20, Trst

TELEFON 896.

Velika zaloga steklenih šip ter navadnih in dvojnih zrcal. Kristali vsake velikosti. Specialiteta: stekleni ventilatorji. Posode za ribe. Zaloga okvirjev. Sprejme vsakovrstne poplave, prevlačanja s steklom, verande itd. Telefon 896. Zalagatelj stavb. podjetnikov

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Cement - Portland

„SALONA“

Družba „SPALATO“

Anonimno delo društva cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 važon.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

„Pisarna“ : Zaloga Cementa
ul. Carradori 16 Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 23-30

Tovarna cevi in cementnih plošč, teracov, betona in artificialnega kamna s zalogo cementa

Aristide Gualco - Trst

ulica San Servolo šte. 2 Telefon 21-42

Fondo Coroneo.

Fondo Coroneo.

Traberjev anatomični in patalog. muzej

Razstava ljudskih bolezni in pokončevanje istih.

Ljudska znanstvena predavanja se vrše ob 10., 11., 12., 4., 6. in 8. uri.

V petek samo za ženske. Katalogi v sloven. jeziku.

Vstopnina 40 stotink. Vojaki do narednika 20 stotink.

Popust od 30 do 40 %

Kovinske ure K 3—napr.
srebrne " 6—
zlate " 19—
Budilke " 2—
Stenske " 5—
Regulatorji z nih. 18—

Zlati uhani od K 3—napr.
z dem. " 8—
Zlati prstani " 4—
z dem. " 6—
Zlate Broche " 6—
Zlate zapestn. " 20—

Zlate in srebrne verižice in priveski za moške in ženske

Bogomil Pino, urar

ul. Vinc. Bellini 13 (nasproti sv. Antona novega)

NOVO POGREBNO PODJETJE

H. STIBIEL in drug se je preselilo na

Corso 49 (Piazza Goldoni)

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno.

Sprejme se takoj brivec - delavec, ki govori slovenski in italijanski. Več pove Jakob Živic, brivec v Bar-kovljah. 2100

Služabnika išče Hrvatska Hranilnica v Trstu. Stanovanje zastoj. Plača po dogovoru. Pisane ponudbe na Hrvatsko Hranilnico v Trstu, ulica San Sebastiano 6. l. n. 2137

Glasovir in vijolino ponuje privatno učiteljski abiturijent. Sprejme tudi službo vzgojitelja. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 2135

Umetni zobje

Flombiranj zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Züscher

TRST

ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

Ni treba več užigalic!

En sam pritisk proizvoda ogenj!

Imperator

Zepni užigalice in enen elegantna, najfinije niklova, jednostavna, a vrlo praktična stekljica, za prižigati z eno roko, absolutno varna, traja mnogo let. Cena 1 komad K 3—, 3 komadi K 8-25, 6 komadov K 15. Poleg vsakega komada natančno opis. Pošilja se proti naprej poslani dotični svoti franko, ali priporočeno (35 vinarjev več).

Exporthaus Königsberg 607 Oarska

Dvakrat dražje

je ceno blago slabe vrste, ker ni vredno šivanja, in radi tega naj se vsakdo požuri uročiti iz

Božične prilike

dokler bo blago na razpologo, naslednje, za darila jako pripravne tkanine

6 rjuh dobro vrste 150—200 centimet.

1 komad 10 m tkanine za razno perilo samo K 10—

1 komad 23 m tkanine „Patria“ le vrste za vsako perilo npr. K 15—

Chiffoni 82 centimetrov široki K 15—

1/4 Kanefas 82 centimetrov široki K 15—

Žepni robci najfinijega batista gladki, karirani ali Brokat s barvan, robom ducat od K 2-80 do K 4.

Volneni pri (damast) 80/110 centim. ducat 7 do 5 K 10.

Vrhu tega ponujam posebno dobro izbrano

OSTANKE

za božična darila in sicer: od volne in bombazevine, zefira, modrotske, Oxforda, Flanelo Barchenta, Satina, in sicer

I. serija (30 m) K 25; II. serija (30 m) K 24

III. ser. (30 m) K 20; IV. serija (30 m) K 16

Samo resno blago, nikakoli izvrški!

Uzord drugoga blaga na željo zastoj in post. Prosto. Pošiljate samo po povzetju. Za neugajajoče vrneva takoj denar.

Tkalnica S Munk Sin

DOBROUSKA šte. 20

(Češko) Volle de laine (Češko)

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restavracije Cooperativa ex Hackers)

prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za

moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene

POZOR! Skladišče ni v pritilju ampak v prvem nadstropju

!Emporij!

„ALLA MODA TRIESTINA“

Trst - ulica Farneto šte. 4.

Včeraj 1. decembra 1909 odprla se je

NOVA PRODAJALNICA

manifakturnega blaga

ter blaga vsake vrste, konfekcionirane, kakor tudi drobnarije. Lastna izdelovalnica. Krojačnica za ženske izdelke.

Veliko iznenadenje!

!! Cela oprema za neveste zastoj !!

Se priporoča tvrdka BORSATTI & Co